

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Illvstrivm Scriptorvm Religionis Societatis Iesv Catalogvs

Ribadeneyra, Pedro de
Antverpiæ, M. DC. VIII.

Præfatio Ad Lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68452)

3

P R Æ F A T I O

A D

L E C T O R E M.

Q UOD M. Tullius Cicero non est dedignatus facere in Bruto, Oratorum Latinae linguae texens catalogum; quod Suetonius Tranquillus, de illustribus Grammaticis, & de claris Rhetoribus scribens; quod Diuus Hieronymus, Cassiodorus, Gennadius, Honorius, Sigebertus, Trithemius, & alij de Scriptoribus fecere Ecclesiasticis; id ego de Scriptoribus SOCIETATIS nostrae facere constitui. Paruum quidem atque exiguum opus, fateor; sed vtile, atque ad Dei gloriam, vti spero, futurum. Nam quo ex fonte tam multi, tamque clari doctrinarum emanarunt riuuli; qua ex radice tot tantique nati sunt sapientiae fructus; quo auctore tanta intra paucos

A 2 annos

4
annos existere potuit Scriptorum seges
ac copia, nisi ab illo vno, qui Sapientiæ
fons, & principium bonorum omnium
atque origo est? Ad quem tamquam ad
finem etiam referenda sunt quęcumque
Iac. 1. bona sunt. *Omne, enim, datum optimum*
17. *& omne donum perfectum de sursum est, de-*
Apoc. 1. *scendens à Patre luminum: qui Alpha &*
8. *Omega est, ac rerum omnium principium &*
finis. Cedet ergo, vt mea fert opinio, in
Dei gloriam ea cōmemorare, quę ipse
met Deus ad sui gloriam in nostra SO-
C I E T A T E perfecit. SOCIETATI verò
ipsi illustre erit ac decorum, tot ex se
tamque præclaros genuisse filios, qui in-
genij sui monumentis, omni que bona-
rum litterarum genere, C H R I S T I Ec-
clesiam locupletarunt. Neque iis, qui
scientiarum studiis ducuntur, & Sapien-
tiæ amore flagrant, minus erit, vt puto,
iucundum scire qui scripserint, & de
quibus scripserint; & fontes nosse, vnde
haurire possint, quę vel ad scientias a-
lendas augendasque, vel ad pectus pie-
tate

tate inflammandum magno vsui sint
futura. Mihi quidem certè permirum
videtur, in tam exiguo nostrorum nu-
mero, tam multos Scriptores extitisse,
qui breuissimo tempore lucubrationes
suas litteris mandarunt, & omne pænè
Scriptorum genus magna cum laude
sunt persecuti. Etenim, vt ex multis pau-
ca attingam, quod genus ingenuarum
est artium, quod argumentū, quæ tra-
ctatio, in qua nostri non sint peregregiè
versati? quam scriptis suis non explica-
rint, auxerint, ornarint? Nam si ab ipsis
quasi incunabulis, ac primis Gramma-
tices rudimentis ducas exordium, & per
seueriores disciplinas, ceu per gradus
quosdam, ad culmen sacrae ascendas
Theologiae; nihil certè reperies à nostris
prætermisum, quod ad scientias omnes
illustrandas pertinere videatur. Itaque
ex illis nonnulli Introductiones scripse-
runt ad Grammaticam, Latinam, Græ-
cam atque Hebraicam, ad artes item
Rhetoricam Dialecticamque discendas

A 3

utilissi-

utilissima: salij Commentariis Philosophiam, siue de Natura, siue de Moribus, eruditissimis exornarunt: alij quaestiones D. Thomæ Aquinatis, alij diuinas Litteras luculèter interpretati sunt: alij in arenam descendere, & cum hæreticis nostri temporis manum conferre non dubitarunt; & quidem ea doctrinæ magnitudine, ea argumentorum vi atque copia, vt de importunis atque infestissimis Ecclesiæ Catholicæ hostibus non dubiam semper victoriam reportarint. Taceo de Mathematicis disciplinis: nihil dico de Historia, siue Latina siue Vulgari lingua scripta: non loquor de Versionibus Sanctorum Patrum atque præstantissimorum Auctorum è Græco in Latinum, vel ex Latino in maternum idioma à nostris factis. Prætermitto quæ ad excitandam in animis hominum pietatē, ad virtutes procreandas, detestanda vitia, ad benè denique sancteque viuendum spectant. Quo in genere tam multa à nostris Scri-
pto-

7

ptoribus prodierunt in lucem, vt ea quoniam recensere paucis non possum, fatius existimem silentio præterire; quæ tamen hoc nostro in *Catalogo* Lector inueniet. Et quoniam Libri ipsi loquuntur, nihil ego de nostrorum vel ingenio, vel doctrina, vel scribendi dispositione atque comprehensione dicam. Atque hunc quidē *Catalogum* ego potissimum scribendum suscepi, propterea quòd bonam illorum auctorum, qui in eo referuntur, partem familiariter noui, & cum antiquissimis omnibus penè atque grauissimis Societatis Patribus, amicitia sui vinculis coniunctissimus. Dabo itaque operam, vt ipforum memoriam amanter ac piè colam; vindicemque ab obliuione hominum eorum nomina, qui optimè de ipsa *Societate*, atque adeò de vniuersa Republica meriti sunt, & CHRISTI Domini nostri nomen suis laboribus amplificarunt. Quòd si è viuis quis iam excessit, aliquid fortasse de illius virtutibus dicam, sed modestè ta-

men ac parcè, ne nostra nimium laudare videamur. De viuentibus adhuc tacebo : *Ne laudaueris* (inquit Sapiens) *hominem in vita sua*. Ad illos porro Scriptores qui cogitationes suas litteris mandarunt atq; euulgarunt, nonnullos adieci ingenio atque eruditione præstantes viros, quorum labores nondum lucè aspexerunt : non omnes tamen, quos iure potuissem (sunt enim permulti) sed ex magno numero paucos excerpfi, atque in *Catalogum* conieci, qui propter eximia Doctrinæ & præclara ingenij monimenta, quæ nobis reliquerunt, perpetua commendatione digni sunt. Nam illorum scripta tametsi edita adhuc non sint, aliquando tamen fortasse exhibunt, vt & ipsis auctoribus industriæ suæ laus, & aliis legendi fructus constet. Sed vt ab aliis internoscatur, asterisco ad marginem notabuntur. Et quoniã SOCIETAS nostra latissimè patet, & vniuersum pænè orbem terrarum complexa est, fieri facile poterit, vt aliquis me Scriptor ex nostris fugiat,

9
fugiat, & non solum libri, sed librorum
etiam auctores mihi ignoti sint, præfer-
tim tenues atque exiles, qui que minuta
quædam tantummodo scripserunt. Nam
tametsi nonnullos ego quidem recen-
seo, qui perpauca aut etiam in specie exi-
gua euulgauerunt; id tamen facio, tum
ne quemquam suæ industriæ ac laboris
laude fraudem, tum verò ac maximè
propter Scriptoris dignitatem; & quo-
niam quæ minima prima fronte viden-
tur, vtilitate, si benè introspiciantur, sunt
maxima. Neque enim res tam numero
& magnitudine, quàm pretio & ponde-
re, æstimandæ sunt. Hoc est, amice Le-
ctor, meum de Scriptoribus SOCIETA-
TIS scribendi consilium, hæc causa, hæc
ratio, quam tu pro tua benignitate bo-
nam in partem accipias. Vale, nosque
ama, & nostrorum laboribus frueri.